

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2549/25
10.7.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца "Електродистрибуција Србије" д.о.о. Београд, Булевар уметности број 12, чији је пуномоћник Милутин Радоичић, адвокат из Београда, поштански фах број 107, 11158 Београд 118, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Петар Јанковић, адвокат из Београда, ул.Цара Душана број 4, ради стицања без основа, вредност предмета спора 775.020,03 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 14160/22 од 16.10.2024. године, исправљеној решењем истог суда П 14160/22 од 10.1.2025. године, у седници одржаној дана 10.7.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 14160/22 од 16.10.2024. године, исправљена решењем истог суда П 14160/22 од 10.1.2025. године.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 26.7.2024. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име стицања без основа исплати износ од 775.020,03 динара са законском затезном каматом почев од 14.7.2022. године, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 204.727,50 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке, па до исплате.

Тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога, побијајући је у целости. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући првостепену пресуду у ожалбеном делу у смислу члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности нити се жалбом указује основано на постојање неке друге повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност ожалбене пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је дана 21.6.2022. године, у објекту чији је корисник, а који се налази у ..., ул. ..., неовлашћено користио електричну енергију. Наиме, из Записника о контроли мерног места – директно мерење К-1 број 222039988 од 21.6.2022. године и Записника о неовлашћеном коришћењу електричне енергије К-2 број 222040402 од 21.6.2022. године, утврђено је да је прикључак на мерном месту на коме је вршена предметна контрола, на коме је корисник тужени, остварен директно са мреже, односно такво прикључење на мрежу је неисправно и главни осигурач на том мерном месту не постоји. Вредност неовлашћено утрошене електричне енергије, за период од децембра 2021. године, закључно са јуном 2022. године износи 775.020,03 динара, са обрачунатим ПДВ, а што је утврђено из налаза и мишљења судског вештака Бориса Раденовића од 8.7.2024. године. До неовлашћеног коришћења електричне енергије је дошло након што је тужном искључена струја због неплаћања дуга за утрошену електричну енергију.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је на основу одредби члана 54, 55, 56, 57 и 58 Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом (“Службени гласник РС”, број 63/13 и 91/18), те члана 200 Закона о енергетици, као и чл. 210 и 214 Закона о облигационим односима, закључио да је тужени дужан да тужиоцу на име стицања без основа исплати износ од 775.020,03 динара са законском затезном каматом почев од 14.7.2022. године па до коначне исплате.

Наиме, како је утврђено да је тужени неовлашћено користио електричну енергију, тиме што се прикључио директно на електродистрибутивну мрежу, дакле на један од начина прописан чланом 54 наведене Уредбе на адреси ..., ул. ..., те вредност неовлашћено потрошене електричне енергије за утужени период (прописан чланом 200 став 4 Закона о енергетици) износи 775.020,03 динара са ПДВ, испуњени су услови за примену члана 210 ЗОО, с обзиром на то да је део имовине тужиоца прешао у имовину туженог, а да тај прелаз нема правни основ. На досуђени износ тужиоцу припада и законска затезна камата од дана стицања, на основу члана 214 ЗОО, будући да је тужени несавестан, јер је знао да неовлашћено користи електричну енергију, а камата је досуђена на тражени износ од дана 14.7.2022. године (након истека рока плаћања који је дат у рачуну за неовлашћену потрошњу електричне енергије број 1-1-86-2022 од 28.6.2022. године), а како је то опредељено тужбеним захтевом, будући да се првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева у складу са чланом 3 став 1 ЗПП.

По оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је на основу правилне примене претходно наведених одредби материјалног права донео ожалбену пресуду, чије закључке и разлоге, као правилне, у свему прихвата и овај суд, па пресуду детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП.

Потврђена је и одлука из става првог изреке ожалбене пресуде, којом је дозвољено преиначење тужбе као из поднеска тужиоца од 26.7.2024. године, јер је првостепени суд правилно на основу члана 199 и 200 ЗПП дозволио преиначење тужбе, с обзиром да је исто извршено повећањем тужбеног захтева у погледу износа који тужилац потражује, а након извршеног економско-финансијског вештачења, налазећи да је ово целисходно за коначно решење односа међу странкама, као и да поступак по преиначеној тужби неће знатно продужити трајање парнице.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је очигледно да је тужени платио ново дигитално бројило, а које је постављено на мерном месту туженог и да једино преко овог бројила иде снабдевање његовог домаћинства, а да све ово не би било могуће да постоји било какав дуг из претходног периода. Наиме, тужени је навео да је дуг платио у износу од 700.000,00 – 800.000,00 динара на шалтеру “Електродистрибуције” у Масариковој улици, при чему се у Масариковој улици не налази адреса тужиоца “Електродистрибуција Србије” већ је то адреса “Електропривреде Србије”, потпуно одвојеног правног лица.

Наиме, према члану 2. став 1. тачка 60 Закона о енергетици (Службени гласник РС 145/14, 95/18-други закон, 40/21,35/23-други закон, 62/23 и 94/24) крајњи купац је лице које купује електричну енергију за своје потребе. Крајњи купац је поводом куповине електричне енергије у правном односу са два субјекта – са оператором дистрибутивног/преносног система и са снабдевачем. Оператор је дужан да управља електричном мрежом и омогући прикључење на мрежу како онима који се баве продајом електричне енергије, тако и онима који користе електричну енергију. Он не продаје и не купује електричну енергију, већ само пружа техничку услугу функционисања мреже. Снабдевач је продавац електричне енергије. Он може бити произвођач који продаје електричну енергију, али и субјекат који је купује ради продаје (као и код друге врсте робе).

У конкретном случају, тужилац је оператор док је “Електропривреда Србије” један од снабдевача са којим је тужени имао закључен уговор о снабдевању електричном енергијом. Функције оператора дистрибутивног система и снабдевача (продавца електричне енергије) су дуго времена у нашој држави биле спојене у једном субјекту. Међутим, усклађујући се са међународним стандардима, а нарочито са прописима Европске уније, дошло је до раздвајања ових функција тако да један субјекат не може да буде оператор дистрибутивног/преносног система и снабдевач, истовремено. Због овог раздвајања функција, крајњи купац се налази у правном односу са два субјекта – са оператором и са снабдевачем. Са оператором уговара прикључење на мрежу, а са снабдевачем уговара куповину електричне енергије. Са оператором крајњи купац закључује уговор о приступању систему, а са снабдевачем, уговор о снабдевању електричном енергијом.

Чланом 204 став 1 тачка 1 Закона о енергетици прописано је да оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да искључи објекат крајњег купца или произвођача са система, између осталог, у случају неовлашћене потрошње из члана 198. овог закона. Ставом другим истог члана је прописано да у случају искључења објекта крајњег купца или произвођача са система, престаје уговор о снабдевању односно откупу и уговор о приступу за место

примопредаје објекта који се искључује, а за поновно прикључење крајњи купац или произвођач прибавља одобрење за прикључење у складу са чланом 140. став 7 и 9 . овог закона. Чланом 54 став 1 тачка 2 Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ("Сл. гласник РС", бр. 63/13 и 91/18) прописано је да се под неовлашћеним коришћењем електричне енергије подразумева коришћење електричне енергије самовласним прикључењем објекта након извршене обуставе испоруке електричне енергије. Чланом 55 Уредбе прописано је да је оператор (тужилац) дужан да изврши обрачун за неовлашћено преузету електричну енергију и он утврђује период за који се врши обрачун неовлашћене потрошње електричне енергије на основу података о извршењу радњи из члана 54. ове Уредбе.

Стога треба правити разлику између рачуна за редовну потрошњу струје, за коју рачун крајњим корисницима испоручује дистрибутер односно "Електропривреде Србије" и рачуна за неовлашћено коришћење електричне енергије коју обрачунава и рачун доставља "Електродистрибуција Србије", овде тужилац. Из свега наведеног јасно је да је тужени након што му је због дуга струја искључена, исту неовлашћено користио што је утврђено Записником о контроли мерног места – директно мерење К-1 број 222039988 од 21.6.2022. године и Записником о неовлашћеном коришћењу електричне енергије К-2 број 222040402 од 21.6.2022. године, након чега му је бројило скинуто. Тужени је након тога платио дуг за редовну потрошњу струје на шалтеру дистрибутера, како би му бројило било враћено и струја поново успостављена, али није доказао да је платио и дуг за неовлашћено коришћење електричне енергије тужиоцу, како је то правилно утврдио и првостепени суд, због чега тужилац има право да тај дуг захтева на име неоснованог обogaћења са законском затезном каматом од дана истека рока за добровљну исплату.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

С обзиром на исход спора и постигнути успех странака, потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, који су тужили досуђени и одмерени правилном применом одредбе чл. 153, 154 и 163 ЗПП-а као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећих у време доношења одлуке, те Таксене тарифе, као саставног дела Закона о судским таксама, важеће у време настанка таксене обавезе.

Са свега изложеног, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић